

Mostec - oaza sredi hrupa in betona

Sportno-rekreacijski center Mostec. Kraj, kamor se številni Ljubljanci zatečejo, da bi se izognili hrupu, da bi se naužili svežega zraka, da bi se sprehodili in pozabili na vsakdanje skrbi.

O Mostecu največkrat slišimo le pohvalne besede, včasih pa se najde tudi kdo, ki ve povedati cel kup pomanjkljivosti tega rekreacijskega središča. Prav zato smo

našo tokratno anketo izvedli med obiskovalci Mosteca in jih povprašali, kako so oni zadovoljni z urejenostjo Mosteca, kaj pogrešajo, kaj se jim zdi odveč.

Toda, preden preberete njihove odgovore, naj povemo za vse tiste, ki Mosteca ne poznajo, da so v okviru tega rekreacijskega centra obiskovalcem na voljo balinišča, otroška igrišča, trim steza,

da je v Mostecu tudi bife in da so tam tudi smučarske skakalnice, pokrite z umetno snovjo.

Andrej Nahtigal: »Dejstvo je, da hodijo v Mostec občani vseh starostnih kategorij — od otrok do občanov častitljive starosti. Mostec je še najmanj primeren za aktivne športnike, zato pa so tu toliko bolj doma rekreativci, torej tisti, ki se s športom ukvarjajo le za svoje potrebe. Mislim, da je rekreacijskih površin kar dovolj, čeprav namerava balinarski klub Mostec zgraditi še štiri balinišča, tako da se bodo z balinanjem lahko ukvarjali res vsi tisti, ki bodo to želeli. Predvidena je tudi izgradnja asfaltne plošče za igranje rokometu, malega nogometa, odbojke in košarke, vendar menim, da je treba dobro preučiti, kje bo ta ploščad zgrajena, da ne bo prihajalo do navzkrižij med starejšimi in mlajšimi obiskovalci Mosteca in da ne bomo preveč uničili narave.«

Bojan Jamnik: »Večkrat na teden s prijatelji prihajam v Mostec. Tu mi je kar všeč, le cene v bifeju so precej visoke, pa tudi preveč odpadkov leži vsepovsod. S starejšimi obiskovalci se kar dobro razumemo, lahko pa bi tu zgradili še igrišče za nogomet.«

Jožica Bavčec-Zakotnik: »Ja, večkrat obiščem trim stezo, pa na sprehode hodim sem. Stanujem ob Celovski cesti in mi oddih v tem otočku zelenja pride zelo prav, saj je takih oaz zelenja v

Ljubljani vse premalo. Ob sobotah in nedeljah je zato v Mostecu velika množica obiskovalcev, tako da je včasih že kar preveč natrpano. Tudi vse preveč avtomobilov se vozi po sprehajalnih poteh. Sicer pa se mi zdi Mostec, tak, kakršen je, izredno primeren kraj za sprehode, obstoječi športni objekti, predvsem pa trim steza, pa dajejo dovolj možnosti za razgibavanje človekovega telesa.«

Janez Viher: »Sicer stanujem blizu ljubljanske Drame, toda Mostec mi je tako všeč, da vsaj dvakrat do trikrat tedensko pridem sem. Izmed športnih objektov uporabljam predvsem trim stezo, ki pa je nekoliko pomanjkljivo opremljena, saj je pred zimo zmanjkalo raznih lesenih kolov, ki smo jih uporabljali za razgibavanje. Prav gotovo jih je kdo rabil za kurjavo. Sicer pa je na trim stezi skoraj vedno dovolj obiskovalcev, včasih še celo preveč, tako da moramo prav čakati, da se vsi zvrstimo.«

Takšna so torej mišljenja štirih povsem naključno izbranih obiskovalcev Mosteca. In če lahko njihove izjave posplošimo, potem bi lahko zapisali, da je Mostec izredno priljubljen predvsem zaradi svoje urejenosti, ugodne lege in da tak, kakršen je sedaj, kar dobro zadovoljuje potrebe škarjev po rekreaciji.

**Tekst: France Kmetič
Foto: Franci Rozman**

Za vse dovolj možnosti za rekreacijo

30 let vzgojnovarstvenega zavoda Milan Majcen

Hiša otroškega vrišča

Minilo je trideset let od tistega 21. marca 1949. leta, ko so v hišo s prelepim vrtom na Lepodvorski 5 v Ljubljani prvič prišli otroci. Natančneje, starši so prinesli svoje dojenčke, kajti to so bile prve jasli v Ljubljani. V poletnih mesecih pa so aktivistke AFŽ na tem terenu tudi prostovoljno in brezplačno varovale starejše otroke. Zbirale so jih na sosednjem večjem igrišču, ki je bilo priključeno ustanovi. Jasli so imele tudi oddelek za kurativo, eno zimsko obdobje pa so poslovali tudi ponoči. Kasneje so ugotovili, da taki obliki ne ustrezata psihofizičnemu razvoju otrok in so ju opustili.

1. aprila 1955 je zavod doživel spremembe: sprejel je le 40 dojenčkov, zato pa je obogatil svojo dejavnost s predšolskimi otroki. Sprejetih je bilo 50 predšolskih otrok v starosti od 3. do 7. leta. V oddelkih za dojenčke so delale medicinske sestre, v oddelkih za predšolske otroke pa vzgojiteljice. Vzgojiteljice so tudi za druge otroke prirejale lutkovne igre, ure pravljic in razne prireditve. V zavod pa so prihajale delegacije iz vseh držav in tudi drugih kontinentov. Koncept predšolske vzgoje, ki smo ga razvijali v Jugoslaviji in se je v praksi dobro odražal v tem vrtcu, je zanimal tuje strokovnjake. Uveljavili smo vzgojo, v kateri smo zavestno vzpostavili ravnovesje med pomenom sproščene igre in usmerjenimi vzgojnimi dejavnostmi.

ŠOLSKO VARSTVO

Potrebe zaposlenih staršev so narekovale tudi skrb za šolske otroke pri opravljanju domačih obveznosti. Leta 1959 je zavod razširil dejavnost še za varstvo 30 šolarjem. To delo je potekalo 10 let, ko je skrb za šolarje prevzela osnovna šola Zvonko Runko.

Vedno več žena se je zaposlovalo, vedno več otrok je potrebovalo družbeno organizirano vzgojo in varstvo. Zato je v letu 1968 Skupščina občine Ljubljana-Siška, na katero so bile že poprej prenešene ustanoviteljske pravice in dolžnosti, pripravila vse potrebno, da bi pridobili več prostora. 1. 9. 1970 so prišli v nov prizidek s 6 igralnicami in novo sodobno kuhinjo prvič otroci.

Kljub vsemu pa je bil vrtec še premajhen.

Pivovarna Union je preuredila stanovanjske prostore na Celovski 20 v vzgojnovarstveni prostor za 56 otrok. Vrtec je predala v upravljanje VVZ Milan Majcen.

Sam VVZ Milan Majcen pa je z najetjem kredita in s sofinanciranjem Krajevne skupnosti Milan Majcen, Slovina in Fructal Alka preuredil neuporabne prostore v III. etaži v oddelek za 20 otrok s sanitarnim vozlom, šivalnico in pisarno. Kasneje pa je odprl še polovični dislocirani oddelek za dojenčke v Lepodvorski 2.

CENTER ZA PREDŠOLSKO VZGOJO

Razvoj zavoda v center za predšolsko vzgojo je bil postopen in se je pričel že leta 1973 z vključevanjem tudi tistih otrok v malo šolo, ki niso bili v celodnevni vzgoji in varstvu.

Mala šola je za otroke, ki niso vključeni v vrtec, postopoma prehajala v skladu s kadrovskimi in finančnimi možnostmi s 75-urnega na 100-urni program in na 120-urni program, ki poteka dvakrat tedensko po dve uri. Program se prične v mesecu novembru in konča sredi meseca junija, vmes pa imajo otroci tudi nekaj počitnic.

Za otroke od 3 do 5 let, ki niso zajeti v vrtec, je zavod postopoma organiziral najprej 30 ur programa telesne, likovne in govorne vzgoje, 1976 je pričel z 80-urnim programom, ki zajema vsa področja predšolske vzgoje.

Knjižnico za vse predšolske otroke smo odprli 8. februarja 1977. Knjižnico obiskuje 60 otrok, ki so doma v različnih krajevnih skupnostih.

Mentorstvo je pomembna naloga VVZ Milan Majcen. V vsem obdobju poslovanja je zavod prenašal izkušnje starejših vzgojiteljev na mlajše rodove vzgojiteljev. Vzgojiteljice — z opravljenim strokovnim izpitom — nudijo mentorstvo vzgojiteljicam začetnicam, učenkam četrtil in petih letnikov vzgojiteljske šole. Sodelovanje s šolo pomeni za zavod oplemenitenje prakse s teorijo.

Za svoje vzgojnoizobraževalno delo je zavod prejel številna priznanja.

Zmaga Glogovac